

Analiza potrzeb leczniczych u pacjentów z orzeczeniem o niepełnosprawności w wieku 9-24 lat, podopiecznych Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Janusza Korczaka w Tomaszowie Lubelskim

Analysis of dental treatment needs of the disabled patients at the age between 9 and 24 years old from the Center for Children with Special Needs in Tomaszów Lubelski

Poradnia Stomatologiczna, Lubelskie Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia
Kierownik: dr n.med. Małgorzata Borowska

STRESZCZENIE

Wstęp. Autorzy przedstawiają wyniki badań epidemiologicznych przeprowadzonych w 2018 roku wśród pacjentów z orzeczeniem o niepełnosprawności w wieku 9-24 lat, podopiecznych Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Janusza Korczaka w Tomaszowie Lubelskim.

Cel pracy. Określenie stanu uzębienia, stomatologicznych potrzeb leczniczych oraz proponowanych zmian w ukierunkowanej zintegrowanej opiece stomatologicznej u pacjenta z niepełnosprawnością. Uzyskane dane umożliwiają ocenę skuteczności wprowadzanych programów profilaktycznych oraz zaangażowanie opiekunów.

Materiał i metody. Badanie stomatologiczne przeprowadzono wśród 73 podopiecznych Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w wieku od 9 do 24 lat, z orzeczeniem o niepełnosprawności w stopniu lekkim, umiarkowanym oraz znacznym. Opiekunowie otrzymali pisemną informację na temat stanu zdrowia podopiecznych oraz możliwości podjęcia leczenia w trybie ambulatoryjnym lub sanacji jamy ustnej w znieczuleniu ogólnym. Wśród osób badanych liczniej reprezentowani byli mężczyźni niż kobiety, jak również mieszkańcy wsi niż miast. W badaniu stomatologicznym stosowano ujednolicone metody i kryteria oceny stanu zdrowia jamy ustnej według wytycznych WHO. Dokładnej analizie poddano wskaźnik DMFT i jego składowe, ze szczególnym uwzględnieniem komponenty DT.

Wyniki. Średnio u badanej osoby stwierdzono 7,79 zęba z ubytkami próchnicowymi, 0,84 usuniętego z powodu próchnicy, 3,27 z wypełnieniami. Średnie DMFT wyniosło 11,55, natomiast analiza potrzeb leczniczych wykazała D/DMFT na poziomie 69,89%, a w grupie 13-, 16-, 18- i 21-latków przekroczyła daną wartość. Wartość DMFT utrzymuje się na zbliżonym poziomie niezależnie od stopnia niepełnosprawności, płci oraz miejsca zamieszkania. Średnia liczba usuniętych zębów (MT) wynosiła w badanej populacji 0,85. Analiza rozkładu odsetkowego składowej DT wykazała, że 98,63% badanej młodzieży powinno podjąć leczenie stomatologiczne. Wśród badanej młodzieży najwyższą liczbą ubytków u jednego pacjenta wymagających leczenia lub ekstrakcji to 21. Po badaniu w Ośrodku Szkolno-Wychowawczym do Poradni Stomatologicznej przy Lubelskim Hospicjum dla Dzieci im. Małego Księcia zgłosiło się jedynie 4 pacjentów, którzy stanowią 5,48% przebadanych.

Wnioski. W badanej grupie pacjentów z orzeczeniem o niepełnosprawności występują wysokie potrzeby profilaktyczno-lecznicze. Wydaje się, że determinującą rolę w profilaktyczno-leczniczym postępowaniu odgrywa opiekun osoby z orzeczeniem o niepełnosprawności, który – skupiony na chorobie ogólnoustrojowej – zapomina o tym, jak ważne jest zdrowie jamy ustnej. Lekarze ogólni zajmujący się osobami z orzeczeniem powinni wykazać się większą świadomością potrzeb stomatologicznych oraz kierować je do jednostek zaadaptowanych do leczenia pacjentów z niepełnosprawnością. Miejsce zamieszkania, stopień niepełnosprawności oraz płeć nie wpływają znacząco na stan zdrowia jamy ustnej. Konieczne jest wcześniejsze podejmowanie leczenia i profilaktyka chorób jamy ustnej.